

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gürcü dili, binlerce yıllık bir geçmişe sahip olup, Gürcü halkının kimliğinin temel taşlarından biridir. Gürcücenin tarihsel önemi, sadece bir iletişim aracı olmasının ötesinde, Gürcü halkının kültürel, mekânsal, edebi ve sanatsal mirasının taşıyıcısı olmasından kaynaklanmaktadır. Ancak milyonlarca Gürcü'nün yaşadığı Türkiye'de, Gürcülerin ana dilini öğrenip, yaşatabilmesi için gerekli destekler sunulmamış ve kültürel mirasının korunması için imkanlar yaratılmamış ve önemli oranda tahrip edilmesinin önüne geçilememiştir. Türkiye'de yaşayan Gürcü halkının anadillerini öğrenmelerinin ve yaşatılmasının önündeki engellerin kaldırıp, kültürel mirasının korunması için gerekli yasal düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç tüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Celal FIRAT

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Osmanlı İmparatorluğu'nun 1578 yılında Gürcistan bölgesine girmesiyle beraber Gürcü halkının sınırları ikiye bölünmüştür. Artvin'in de içinde bulunduğu bölgenin adı Gürcücede Tao-Klarceti bölgesidir. Tao-Klarceti bölgesi, Artvin Gürcüleri ve Sakarya, Batı Anadolu ve Marmara'ya göç eden Gürcülerle birlikte Türkiye'de yaklaşık bir milyonun üzerinde Gürcü yaşamaktadır. Türkiye'de yaşayan Gürcüler kendi dilinde eğitim yapabilme ya da kendi kültürünü yaşatabilme imkânlarından yoksun bulunmaktadır. Türkiye coğrafi olarak, 8., 9. ve 10. yüzyıllarda tarihi Gürcistan'ın merkezi konumunda olan Artvin civarında birçok tarihi eserin, köprünün ve maddi kültür mirasına sahiptir.

Bu maddi kültür miraslarının ezici çoğunluğunun deforme olması, yıkılmış olması ya da bir kısmının yurttaşlar tarafından ahır olarak kullanılması ve içinde altın hazine arama nedenleriyle tahrip edilmesi söz konusudur. Bu maddi kültür miraslarına ivedilikle sahip çıkılmalı, restore edilmeli, yenilenmeli ve dünya ibadetine açılması sağlanmalıdır. Bu anlamda Türkiye Gürcüleri için ibadet edebilecekleri kendi kültürlerinin zgn alanlarının olmaması, Türkiye Grclerinin kendi kültürünü yaşatma sorununun örneklerinden bir tanesidir.

Ayrıca, Türkiye Gürcüleri için Gürcüce dili ve edebiyatı bölümleri Sakarya, Rize ve Kars'ta bulunmakta ancak Artvin'de bulunmamaktadır. Oysaki Türkiye Grclerinin en yoğun yaşadığı Artvin'de Gürcü dili ve edebiyatı araştırma merkezi veya fakültesi olmaması çok ciddi bir eksiklikler.

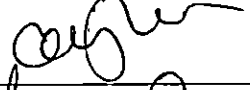
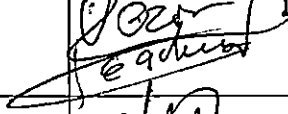
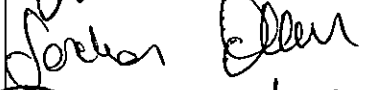
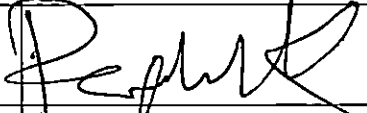
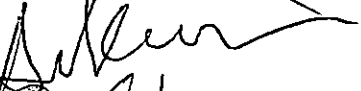
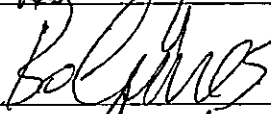
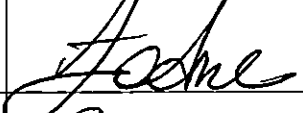
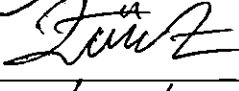
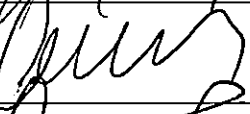
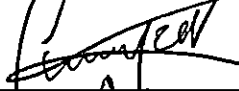
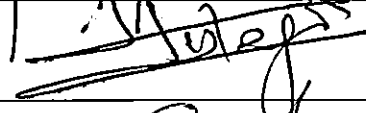
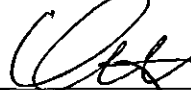
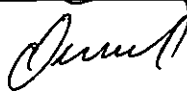
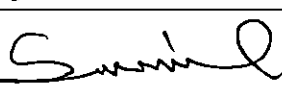
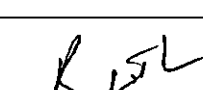
Türkiye genelinde Gürcüce ile ciddi anlamda dil kaybının yaşandığı ve anadilde konuşmanın azaldığı görülmektedir. Uluslararası pedagoji uzmanlarının "İnsanların en başarılı olduğu bilimsel, kültürel ve sanatsal alanda başarılı olabilmesi için annesinin dilinden duyduğu dilde eğitim ve sanatını gerçekleştirmiş olması gerekir" ilkesi önemlidir. Bu nedenle, Türkiye Gürcüleri kendi dillerini öğrenebilme ve yayın yapabilme imknlarına sahip olmalıdır.

Yaşayan dillerin ve kültürlerin korunması, bir toplumun kimliğinin ve tarih birikiminin önemli bir parçasıdır. Özellikle, Türkiye gibi zengin bir kültürel çeşitliliğe sahip olan ülkelerde, bu dillerin ve kültürlerin korunması ve geliştirilmesi, toplumsal çeşitliliğin ve zenginliğin devamı için kritik bir öneme sahiptir.

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Ersoy ile Gürcistan Başbakan Yardımcısı ve Kültür ve Spor Bakanı TheaTsulukiani 1 Ocak 2024 tarihinde, İstanbul'da düzenlenen bir törende Türkiye ile Gürcistan arasında "Kültürel İş Birliği Programı"nı imzalayarak, Türkiye'deki Gürcü kültürel mirasının korunmasına ve kültürünün yaşatılmasına dair anlaşma sağlanmıştır. Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Ersoy, bu anlaşmaya dair hedefleri řu sözlerle ifade etmiştir: "Gürcistan ile ortak kültürel ve tarihi mirasa sahibiz. Ortak değerlerin korunması, yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılması hepimizin öncelikli görevi ve hedefidir.

İmzalamış olduğumuz Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti arasında 2024-2028 yılları için Kültürel İş Birliği Programı ile her iki ülke topraklarındaki kültürel mirasın korunması ve restorasyonu için bir çalışma grubu oluşturulacak ve eylem planı hazırlanacaktır." Fakat bu iki ülke arasında gerçekleşen bu anlaşma ve bakanın ilgili açıklamalarına karşın aradan 7 ay geçmesine rağmen Gürcü kültürel mirasının korunmasına dair herhangi bir gelişme söz konusu değildir.

Bu anlamda Anadolu ve Kafkasya'nın kültürel mirasının en önemli parçalarından birisi olan ve binlerce yıllık köklü bir geçmişe sahip olan Gürcü dili ve kültürünün topraklarımızın en değerli zenginliklerinden birisi olduğu gerçeği ile, Türkiye'de yaşayan Gürcü halkının anadillerini öğrenmelerinin ve yaşatılmasının sağlanması ve kültürel mirasının korunması için gerekli yasal düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla meclis araştırması açılması elzemdir.

1	NEJLA DEMİR	AĞRI	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
5	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
6	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUĞÜL ÇUBUK	İZMİR	
20			